

بررسی عامل پژمردگی هندوانه در منطقه تربت حیدریه

محمد علی سبک خیز، بهروز جعفرپور^۱

۱- گروه گیاه پزشکی دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد

به منظور شناسایی بیماری با علائم پژمردگی، خشکیدگی و نکروز آوندی در مزارع هندوانه تربت حیدریه در مرداد و شهریور ۱۳۸۲ نمونه برداری های متعددی انجام شد. نمونه ها در پاکت های جدا قرار داده شد و به آزمایشگاه منتقل گردید. قطعات کوچک ۲ میلی متری از قسمت طوقه گیاه تهیه شد و در محلول هیپوکلریت سدیم یک درصد به مدت ۳۰ دقیقه ضد عفونی سطحی گردید. سپس در شرایط استریل تعداد ۴۰۵ قطعه از اندامهای گیاهی به پتری های محتوی محیط کشت PDA اسیدی منتقل شد. پس از ۴۰ روز، از کلنی های ظاهر شده، تکه هایی برداشته شد و به روش تک اسپور، خالص گردید. از سوسپانسیون همگن حاصل یک قطره برداشته و روی سطح محیط کشت PDA مخطط گردید. پس از ۸۱۶ ساعت نگهداری پتری ها در دمای ۲۵°C و جوانه زنی اسپورها، یک عدد از اسپورهای جوانه زده را برداشته و به محیط کشت PDA جدید منتقل گردید. پس از بررسی های میکروسکوپی و ظاهری کلنی رشد یافته، مشخص گردید که عامل بیماری در فرم اختصاصی *Fusarium oxysporum* قرار دارد. با تست بیماریزایی بر روی گیاهچه های هندوانه در گلخانه و اثبات بیماریزایی مشخص گردید که عامل بیماری *F. oxysporum* f.sp *niveum* می باشد. این قارچ عامل بیماری پژمردگی فوزاریومی هندوانه می باشد که از برخی نقاط ایران نیز گزارش شده است.